

Landelijk Netwerk Bevolkingszorg

januari 2019

Welke thema's en ontwikkelingen spelen er momenteel binnen bevolkingszorg en de betrokken netwerken? Lees het in deze nieuwsbrief!

Nieuw gezicht binnen bevolkingszorg

Maaike Beenders nieuwe secretaris Landelijk Netwerk Bevolkingszorg

Maaïke Beenders is sinds 1 september 2018 de nieuwe secretaris van het Landelijk Netwerk Bevolkingszorg (LNB) en het Landelijk Overleg Coördinatoren Bevolkingszorg (LOCB).

Maaïke heeft ruim negen jaar ervaring als secretaris voor landelijke overleggen. Zij vindt het erg leuk om nu in een hele andere omgeving qua inhoud en werkveld aan de slag te gaan. Maaïke is aanwezig van maandag t/m donderdag.

Themabijeenkomst LNB november in teken van digitale verstoringen

De LNB-themabijeenkomst van november 2018 stond in het teken van digitale verstoringen in relatie tot bevolkingszorg. Met als doel een verkenning van de verschillende aspecten en risico's van een digitale verstoring vanuit het oogpunt van bevolkingszorg en de gemeente. Gemeentesecretaris Mariël Middendorp deelde haar ervaringen met een recent cyberincident bij de gemeente Rijswijk. Vervolgens werd er onder begeleiding van Peter van Dijk (VNG) een crisisgame gespeeld waarin een gehackte gemeente werd nagespeeld. De themabijeenkomst gaf meer inzicht in het onderwerp digitale verstoringen en maakte duidelijk dat de crisiscommunicatie hierbij lastiger is dan bij klassieke crises. Daarnaast is 'cyber' een specialistisch onderwerp en is het de vraag of gemeenten deze expertise in huis hebben.

Programma Vakbekwaamheid Bevolkingszorg IFV

Netwerkbijeenkomst vakbekwaamheid bevolkingszorg 8 oktober 2018

Waar staan we met het programma vakbekwaamheid bevolkingszorg, waar komen we vandaan en waar gaan we naartoe? Welke best practices zijn er in de regio als het gaat om vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven en welke behoefte is er? Mooie gespreksonderwerpen voor een gezamenlijke bijeenkomst voor alle collega's die zich binnen het IFV en de veiligheidsregio's bezighouden met vakbekwaamheid bevolkingszorg. Ook werden veel telefoonnummers en e-mailadressen uitgewisseld om later nog eens na te praten over een onderwerp of om voorbeelden te delen.

Via de 'Marktplaats bevolkingszorg' werden best practices gedeeld en kennis en hulp aangeboden.

Herziening kwalificatiedossiers hoofd crisiscommunicatie, omgevingsanalist, communicatieadviseur COPI

Het afgelopen jaar is met ervaringsdeskundigen uit de regio's gewerkt aan de herziening van de kwalificatiedossiers hoofd crisiscommunicatie, omgevingsanalist en communicatieadviseur COPI. Voor elk profiel is er een nieuw of aangepast kwalificatieprofiel, opleidingskader, toetswijzer en taakkaart.

Download [hier](#) de kwalificatiedossiers van deze én andere bevolkingszorg- en crisiscommunicatiefuncties.

Programma Risico- en Crisiscommunicatie IFV

Toekomst crisiscommunicatie in de regio

De afgelopen maanden heeft de landelijke vakgroep crisiscommunicatie met elkaar gesproken over de toekomst van crisiscommunicatie in de regio. Aan de hand van de geconstateerde problemen zijn oplossingsrichtingen en adviezen geformuleerd die in het najaar zijn voorgelegd aan het Landelijk Netwerk Bevolkingszorg. In de adviesnota wordt tevens ingegaan op 'nieuwe' crisis en welke invloed zij (mogelijk) hebben op de voorbereiding, uitvoering en inrichting van crisiscommunicatie in de regio.

Een groot deel van de adviezen of oplossingsrichtingen vragen om regionale besluitvorming en uitvoering in de regio. Een aantal adviezen vragen ook om inspanning van het LNB om problemen en oplossingsrichtingen voor het voetlicht te brengen van netwerkpartners. De portefeuillehouders LNB hebben deze adviezen overgenomen en hierover wordt nog gecommuniceerd richting de coördinerend functionarissen.

Drukke zomer in 2018

In de zomer van 2018 stonden twee werksessies op de agenda: bij Veiligheidsregio Gelderland-Zuid – waar de sessie in het teken stond van risico- en crisiscommunicatie bij grootschalige evenementen – en bij de NOS in Hilversum. Hier kreeg de vakgroep onder andere een rondleiding, keek live het journaal mee en sprak met de hoofd- en enkele andere redacteurs over de informatievoorziening bij grote of nationale crisis.

De vakgroep crisiscommunicatie bezocht in 2018 de NOS en sprak onder andere over de informatievoorziening bij grote of nationale crisis.

Start Project communicatie in de nafase

In opdracht van het Landelijk Netwerk Bevolkingszorg is eind 2018 een project gestart om praktische handreikingen en onderwijsmiddelen te ontwikkelen die door communicatiefunctarissen gebruikt kunnen worden in de voorbereiding op of uitvoering van de nafase van een crisis. De uitvoering van dit project 'Communicatie in de nafase' is ingezet als een samenwerking tussen verschillende onderdelen van het IFV, Arq kenniscentrum Impact en Crisisinterventiedienst (Ina Strating). Andere betrokken actoren zijn het Expertteam nafase, getroffen en, de vakgroep crisiscommunicatie, GGD GHOR Nederland, RIVM, Stichting Slachtofferhulp etc.

De laatste jaren is heel veel kennis en ervaring opgedaan rond risico- en crisiscommunicatie. Daarbij ligt de focus vooral op de acute fase, terwijl ook de nafase, die nog heel lang kan duren, eigen uitdagingen met zich meebrengt op het gebied van communicatie. Gemeentelijke communicatieafdelingen zijn daar nog niet voldoende op toegerust. Ook een goede overdracht van de crisiscommunicatie naar de nafasecommunicatie is van cruciaal belang, maar dit blijft een zoektocht. Het faciliteren van gemeenten en veiligheidsregio's in hun communicatie in de nafase is daarom als speerpunt opgenomen in het programma Risico- en Crisiscommunicatie 2018-2021 van de vakgroep crisiscommunicatie, het overleg van de coördinatoren crisiscommunicatie van de 25 veiligheidsregio's, de NCTV en de Nationale Politie. Deze vraag is door het IFV vertaald in een project waarin praktische handreikingen en onderwijsmiddelen worden ontwikkeld, waarin de actuele kennis en ervaring met betrekking tot dit onderwerp is verzameld en geborgd.

SIS - Verwantencontact

2018: één SIS-inzet en drie SIS-oefeningen

In 2018 is SIS één keer ingezet bij de brand in een woonzorgcomplex voor senioren in Breukelen. De inzet is geëvalueerd met de veiligheidsregio die SIS inzette. Interesse in wat goed ging bij de inzet en wat beter kan? De highlights van de inzet vind je in deze [factsheet](#). Ook oefende de landelijke voorziening SIS dit jaar verschillende keren. Onder andere samen met Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, Veiligheidsregio Zeeland en Veiligheidsregio Limburg-Noord. De leerpunten van de eerste oefeningen vind je online via www.ifv.nl/SIS.

Vooruitblikken op 2019 met programmamanager SIS, Annemarie Breur

"We hebben dit jaar geregeld geoefend. Voor 2019 hebben al drie veiligheidsregio's aangevraagd om samen met de landelijke voorziening SIS te oefenen: Hollands Midden, Brabant-Zuidoost en Drenthe. Mochten andere veiligheidsregio's willen oefenen, meld je dan vooral aan bij mij! Er is nog plek in het najaar. Verder verschijnt begin 2019 het jaarplan SIS 2019. Dit is in januari in het Landelijk Overleg Coördinatoren Bevolkingszorg besproken. De focus ligt in 2019 vooral op actualisatie en bijstelling van het document 'SIS, de blauwdruk'. Dit doen we samen met alle betrokkenen. Daarnaast willen we een verbeteringslag maken in de e-learning Basiskennis SIS. Ook willen we in 2019 onderzoeken hoe SIS beter kan aansluiten bij alle technologische ontwikkelingen. En natuurlijk organiseren we in 2019 ook weer een netwerkdag SIS, op 31 oktober."

Kennisprogramma Bevolkingszorg IFV

Het Kennisprogramma Bevolkingszorg van het lectoraat Crisisbeheersing (IFV) heeft als doel de kennis over bevolkingszorg tijdens en na crises te vergroten en daarmee de positie van de kolom te verstevigen. Het kennisprogramma is opgesteld in samenwerking met het veld.

In samenwerking met stichting Impact heeft het IFV eind 2018 een kennispublicatie uitgebracht over de basisbeginselen van psychosociale zorg: wat speelt er in de acute fase en in de nafase en wat kan Bevolkingszorg daarin betekenen? Je vindt [hier](#) alle informatie. Onder het motto 'leren met en voor elkaar' start het IFV een pilot 'leergesprekken Bevolkingszorg'. In een leergesprek delen functionarissen Bevolkingszorg die betrokken waren bij een incident, hun persoonlijke ervaringen, beleving en kennis met elkaar en inventariseren zij leerpunten. Hierbij wordt de methode 'narratief evalueren' gebruikt. Lessen en inzichten die ook voor andere collega's in het land interessant zijn, worden [hier](#) gedeeld.

Expertteam Nafase

Vanuit het expertteam is in 2018 gewerkt aan een aantal zaken, waaronder het visueel inzichtelijk maken van alle registraties die eventueel plaatsvinden bij een ramp of crisis, vanuit het oogpunt van het slachtoffer. De mindmap slachtofferregistratie laat goed zien dat er voor bevolkingszorg met name een coördinerende taak ligt om de registraties beschikbaar te krijgen voor de nafase. Vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid wordt inzichtelijk gemaakt wat de wettelijke mogelijkheden zijn voor het delen van gegevens van getroffenen voor de nafase in het kader van de AVG, Algemene Verordening Gegevensbescherming. Ook is het expertteam

in gesprek met Slachtofferhulp Nederland om te kijken of er een samenwerking kan worden aangegaan voor een nafase-omgeving voor slachtoffers en een eventuele zelfregistratiemodule. Binnen het project "Communicatie in de nafase" fungeert het expertteam nafase als klankbord en draagt het bij aan de ontwikkeling van producten die uit het project voortvloeien. Verder vond de landelijke netwerkdag Nafase in december plaats.

Mindmap slachtofferregistratie

De definitieve versie van de mindmap slachtofferregistratie is sinds eind 2018 gereed. In de acute fase kunnen slachtoffers geregistreerd worden door de verschillende hulpdiensten ten behoeve van verschillende doelen. Deze mindmap geeft inzicht in de slachtofferregistratie.

Evaluatie Wet veiligheidsregio's

Het expertteam crisisbeheersing heeft in 2018 vanuit bevolkingszorg input geleverd aan het LOCB en portefeuillehoudersoverleg LNB voor de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's. Dit leidde tot drie thema's:

- > Doorontwikkeling: van de veiligheidsregio én de kolom bevolkingszorg
- > Positie: de positie veiligheidsregio en Rijk (denk aan prestatie-eisen) en de positie veiligheidsregio en gemeente (denk aan verantwoordelijkheid en verantwoording)
- > Werkwijze: de spanning tussen papier en praktijk (denk aan netcentrisch werken en complexe nieuwe crisistypen) en samenwerken en netwerken (denk aan zelfredzaamheid, functionele partners, bovenregionaal)

Deze thema's zijn nader verkend in de novembervergadering van het LOCB en nader besproken in de LOCB-vergadering en het portefeuillehoudersoverleg LNB van januari 2019. Het portefeuillehoudersoverleg LNB gaf in november aan dat zij in 2019 met het gehele LNB over de wetsevaluatie wil spreken en de aandachtspunten vanuit het LOCB dienen als input hiervoor. Daarnaast kan de input van het LOCB gebruikt worden als position paper voor bespreking in de regio.

Bevolkingszorg en haar partners: Stichting Salvage

Stichting Salvage helpt gedupeerden van brand, water- of stormschade namens alle brandverzekeraars in Nederland. In november 2018 spraken de directeur van Salvage, de voorzitter van het LNB en portefeuillehouder crisisbeheersing in het LNB over de rollen van beide partijen en het protocol van afspraken dat in 2016 is overeengekomen tussen het LNB en Stichting Salvage. Omdat het protocol in de praktijk niet handzaam is gebleken wordt in 2019 gestart met de ontwikkeling van een handzame taakkaart en samenwerkingsovereenkomst.

Landelijke agenda Bevolkingszorg

- 1 februari Landelijke netwerkdag crisiscommunicatie
- 15 maart Landelijke netwerkdag OvD en AC Bevolkingszorg
- 21 juni Themabijeenkomst LNB en LOCB
- 18 oktober Themabijeenkomst LNB

Landelijke netwerken bevolkingszorg

De coördinatoren Bevolkingszorg uit de 25 veiligheidsregio's zijn verenigd in een Landelijk Overleg Coördinatoren Bevolkingszorg (LO CB). Samen met het Landelijk Netwerk Bevolkingszorg (LNB), bestaande uit de 25 coördinerend gemeentesecretarissen of -functionarissen, en met de bestuurlijk portefeuillehouder in het Veiligheidsberaad geven zij richting aan de professionalisering van bevolkingszorg vanuit landelijk perspectief

In opdracht van en in samenwerking met de kolom Bevolkingszorg levert het IFV een bijdrage aan de thema's Vakbekwaamheid Bevolkingszorg, het Kennisprogramma Bevolkingszorg, het Programma Risico- en crisiscommunicatie en SIS/Verwantencontact.

Vragen?

Voor vragen rondom bevolkingszorg kan contact worden opgenomen via bevolkingszorg@ifv.nl.
Of bezoek de [pagina](#) over bevolkingszorg bij het IFV.